

[Handwritten signature]

Αριθμός απόφασης

3968 /2018

ΤΟ ΠΟΛΥΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές Αγγελική Χατζηδάκη, Πρόεδρο Πρωτοδικών, Μανουέλα Παντελιά, Πρωτοδική - Εισηγήτρια, Νίκη Ρεβύθη, Πρωτοδική και από το Γραμματέα Χρήστο Καϊμενάκη.

Συνεδρίασε δημόσια, στο ακροατήριό του, την 1 Φεβρουαρίου 2018, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ :

Του ενάγοντος : Αδώνιδος - Σπυρίδωνος Γεωργιάδη, κατοίκου Αθηνών, οδός Ακαδημίας αριθμ. 84, με ΑΦΜ 037324192, ο οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του, Αθανάσιου Πλεύρη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Αθηνών, Βασ. Σοφίας αριθμ. 27.

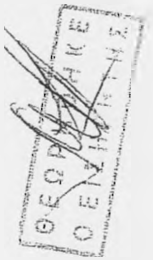
Των εναγομένων : 1) εταιρίας με την επωνυμία «DOCUMENTO MEDIA Μονοπρόσωπη ΙΚΕ», που εδρεύει στην Άνοιξη Αττικής, οδός Αναχωρητών αριθμ. 8^α και στην Αθήνα, οδός Κολωνού αριθμ. 12 - 14, με ΑΦΜ 800808181, όπως νόμιμα εκπροσωπείται, και 2) Κωνσταντίνου Βαξεβάνη του Χριστόφορου, κατοίκου Άνοιξης Αττικής, οδός Αναχωρητών αριθμ. 8^α και Αθηνών, οδός Κολωνού αριθμ. 12 - 14, με ΑΦΜ 043922878, εκ των οποίων η μεν πρώτη εκπροσωπήθηκε δια, ο δε δεύτερος παραστάθηκε μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, Αδαμάντιου Μπασαρά του Δημητρίου, κατοίκου Αθηνών, Βασ. Κωνσταντίνου αριθμ. 33 και Ιωάννη Απασιδίδη του Δημητρίου, κατοίκου Αθηνών, οδός Αριστοτέλους αριθμ. 27.

Ο ενάγων ζήτησε να γίνει δεκτή η από 22.7.2017 αγωγή του, που κατατέθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 562796/2670/26.7.2017, προσδιορίστηκε να συζητηθεί κατά τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας και γράφτηκε στο πινάκιο.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά και τις προτάσεις τους.

ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Με την παρ. 1 του άρθρου 14 του Συντάγματος ορίζεται ότι καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, στη δε παρ. 2 του ίδιου άρθρου, ότι ο τύπος είναι ελεύθερος και η λογοκρισία και κάθε άλλο προληπτικό μέτρο απαγορεύονται. Ο τύπος επιτελεί κοινοτικό λειτουργήμα, ασκών καθήκοντα τα οποία ο ίδιος επιλέγει, βάσει της αποστολής του, που συνίσταται στην πληροφόρηση και τη σύμπραξη για τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Η ελευθερία του τύπου δεν αποτελεί όμως αυτοσκοπό και συνακόλουθα δεν πρέπει να συνεπάγεται τη θυσία άλλων εννόμων αγαθών, γι' αυτό και υπάγεται στο γενικό περιορισμό της τήρησης των νόμων του Κράτους, οι οποίοι και αποτελούν το γενικό νομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται και αναπτύσσεται ελεύθερα ο τύπος. Κατά συνέπεια, με νόμο μπορεί να περιορισθεί η ελευθερία διάδοσης των στοχασμών και η αντίστοιχη ελευθερία πληροφόρησης αρκεί οι περιορισμοί αυτοί να είναι γενικής φύσεως, να αποτελούν κατασταλτικά μέτρα και να μη θίγουν τον πυρήνα του δικαιώματος της ελευθερίας του τύπου και της ελεύθερης δημοσιογραφίας, η οποία χωρίς να ανάγεται σε δημόσια λειτουργία, πρέπει να λειτουργεί προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Η ελευθεροτυπία και η ελεύθερη δημοσιογραφία μέσα στα πλαίσια της συνταγματικά κατοχυρωμένης ελευθερίας του τύπου εμφανίζεται ως ελεύθερη έκφραση στοχασμών, ως αδέσμευτη δημοσιογραφία και ως έντυπη άσκηση κριτικής και ελέγχου των δημοσίων προσώπων και πραγμάτων. Όμως, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 3 του Συντάγματος και το άρθρο 281 ΑΚ σε συνδυασμό προς το άρθρο 10 της Διεθνούς Συμβάσεως της Ρώμης, που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974, το δικαίωμα της ελευθεροτυπίας, όπως και της ελεύθερης δημοσιογραφίας, υπόκειται στους περιορισμούς των νόμων, με τους οποίους επιδιώκεται όχι να παρεμποδισθεί η ελευθεροτυπία και η ελεύθερη δημοσιογραφία, αλλά να προστατευθούν τα άτομα, τα νομικά πρόσωπα και το κοινωνικό σύνολο από την καταχρηστική άσκηση του ρηθέντος συνταγματικού δικαιώματος. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), ερμηνεύοντας τη διάταξη του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ, έχει αποδεχθεί ότι ισχύουν ως προς αυτό, μεταξύ των άλλων, οι ακόλουθες θεμελιώδεις αρχές (σχετικά με τα δικαιώματα και τους περιορισμούς τους) α) Η ελευθερία εκφράσεως αποτελεί ένα από τα ουσιώδη θεμέλια μιας δημοκρατικής κοινωνίας και έναν από τους βασικούς όρους της προόδου και της προκοπής κάθε ατόμου β) η δημοσιογραφική ελευθερία και το δικαίωμα των δημοσιογράφων να δημοσιοποιούν πληροφορίες γενικού ενδιαφέροντος προστατεύεται υπό τον όρο όμως ότι ενεργούν από καλή πίστη, επί τη βάσει αληθών γεγονότων, παρέχουν δε αξιόπιστες και ακριβείς πληροφορίες στο πλαίσιο σεβασμού της δημοσιογραφικής δεοντολογίας. Ακόμη, το άρθρο 10 παρ. 2 υπογραμμίζει ότι η άσκηση της ελευθερίας εκφράσεως υπόκειται σε διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς και κυρώσεις, που πρέπει όμως να ερμηνεύονται συσταλτικά, η αναγκαιότητα των οποίων πρέπει να αποδεικνύεται κατά τρόπο πειστικό. Τα καθήκοντα και οι ευθύνες που απορρέουν από την παρ. 2 εφαρμόζονται και στα μέσα ενημέρωσης, μη επιτρέποντας τον τύπο να υπερβεί ορισμένα όρια, ιδίως όταν διακινδυνεύεται να προσβληθεί η τιμή ενός προσώπου (Εφαθ 7451/2006 ΔΕΕ 2007.578 με

91

νομολογία του ΕΔΔΑ). Όσο όμως και αν τα όρια μεταξύ της ελεύθερης και της καταχρηστικής άσκησης του Δικαιώματος της ελευθεροτυπίας είναι δυσδιάκριτα, προσδιορίζονται αυτά ικανοποιητικά ως προς την προστασία της τιμής και της υπολήψεως τρίτων και την προσβολή της προσωπικότητάς τους από τα άρθρα 361-369 ΠΚ. Κατά το άρθρο 57 ΑΚ, όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητά του έχει το δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον, επιπλέον δε, κατά το άρθρο 59 ΑΚ, το δικαστήριο με την απόφασή του, ύστερα από αίτηση αυτού που έχει προσβληθεί και αφού λάβει υπόψη το είδος της προσβολής, μπορεί να καταδικάσει τον υπαίτιο και σε ικανοποίηση της ηθικής βλάβης του προσβληθέντος και ειδικότερα να τον υποχρεώσει (τον υπαίτιο) σε πληρωμή χρηματικού ποσού, σε δημοσίευμα ή σε οτιδήποτε άλλο επιβάλλεται από τις περιστάσεις. Προστατεύεται έτσι με τα παραπάνω άρθρα η προσωπικότητα και κατ' επέκταση η αξία του ανθρώπου ως ατομικό δικαίωμα κατοχυρωμένο από το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος, αποτελεί δε η προσωπικότητα πλέγμα αγαθών που συνθέτουν την υπόσταση του προσώπου και είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα μαζί του. Τα αγαθά αυτά δεν αποτελούν μεν αυτοτελή δικαιώματα, αλλά επί μέρους εκδηλώσεις - εκφάνσεις (πλευρές) του ενιαίου δικαιώματος επί της προσωπικότητας, όμως η προσβολή της προσωπικότητας σε σχέση με οποιαδήποτε από τις εκδηλώσεις αυτές συνιστά προσβολή της συνολικής έννοιας της προσωπικότητας. Τέτοια προστατευόμενα αγαθά είναι, μεταξύ άλλων, η τιμή και η υπόληψη κάθε ανθρώπου, είναι δε τιμή η εκτίμηση που απολαμβάνει το άτομο στην κοινωνία με βάση την ηθική αξία που έχει λόγω της συμμόρφωσής του με τις νομικές και ηθικές του υποχρεώσεις, ενώ υπόληψη είναι η εκτίμηση που απολαμβάνει το άτομο στην κοινωνία με βάση την κοινωνική του αξία συνεπεία των ιδιοτήτων και ικανοτήτων του για την εκπλήρωση των ιδιαίτερων κοινωνικών του έργων ή του επαγγέλματός του. Προϋποθέσεις για την προστασία της προσωπικότητας με τις διατάξεις των παραπάνω άρθρων είναι: α) η ύπαρξη προσβολής της προσωπικότητας με πράξη ή παράλειψη άλλου, που διαταράσσει μια ή περισσότερες εκδηλώσεις της σωματικής, ψυχικής, πνευματικής και κοινωνικής ατομικότητας του βλαπτόμενου κατά τη στιγμή της προσβολής, β) η προσβολή να είναι παράνομη, που συμβαίνει όταν γίνεται χωρίς δικαίωμα ή με βάση δικαίωμα, το οποίο όμως είτε είναι μικρότερης σπουδαιότητας στο πλαίσιο της έννομης τάξης είτε ασκείται καταχρηστικά κατά την έννοια των άρθρων 281 ΑΚ και 25 παρ. 3 του Συντάγματος και γ) πταίσμα του προσβολέα όταν πρόκειται ειδικότερα για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης εξ αιτίας της παράνομης προσβολής της προσωπικότητας (ΟΛΑΠ 2/2008 ΕΕμπΔ 2009.898, ΑΠ 69/2013 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 271/2012 ΔΙΜΕΕ 2012.504, ΑΠ 285/2012 ΔΙΜΕΕ 2012.500, ΑΠ 179/2011 ΕΦΑΔ 2012.125, ΕφΑθ 174/2014 ΝΟΜΟΣ). Στην περίπτωση αυτή η παράνομη και συγχρόνως υπαίτια προσβολή της προσωπικότητας συνιστά ασφαλώς ειδικότερη μορφή αδικοπραξίας, οπότε συνδυαστικά εφαρμόζονται και οι διατάξεις των άρθρων 914, 919, 920 και 932 ΑΚ (ΑΠ

69/2013 ΝΟΜΟΣ, ΕφαΘ 174/2014 ΝΟΜΟΣ). Η προσβολή της προσωπικότητας μπορεί να προέλθει και από ποινικά κολάσιμη πράξη, όπως εξύβριση, απλή δυσφήμιση ή συκοφαντική δυσφήμιση, που προβλέπονται και τιμωρούνται από τις διατάξεις των άρθρων 361, 362 και 363 ΠΚ. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 362 και 363 ΠΚ, όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλο γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του, διαπράττει το έγκλημα της δυσφήμισης, και αν το γεγονός αυτό είναι ψευδές και ο υπαίτιος γνώριζε ότι τούτο είναι ψευδές τότε διαπράττει το έγκλημα της συκοφαντικής δυσφήμισης. Έτσι, για τη στοιχειοθέτηση της αντικειμενικής υπόστασης αμφοτέρων των ως άνω εγκλημάτων απαιτείται ισχυρισμός ή διάδοση από τον υπαίτιο, με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο ενώπιον τρίτου, για κάποιον άλλο γεγονός που θα μπορούσε να βλάψει την τιμή ή την υπόληψή του. Εξάλλου, από τις αμέσως ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 362 και 363 ΠΚ προκύπτει ότι για την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του αδικήματος της συκοφαντικής δυσφήμισης απαιτείται: α) ισχυρισμός ή διάδοση γεγονότος ενώπιον τρίτου σε βάρος ορισμένου προσώπου, β) το γεγονός να είναι δυνατόν να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του άλλου αυτού προσώπου και γ) να είναι ψευδές και ο υπαίτιος να γνώριζε ότι αυτό είναι ψευδές. Ως ισχυρισμός θεωρείται η ανακοίνωση προερχόμενη ή εξ ιδίας πεποιθήσεως ή γνώμης ή εκ μετάδοσης από τρίτο πρόσωπο. Αντίθετα διάδοση υφίσταται όταν λαμβάνει χώρα μετάδοση της από άλλον γενομένης ανακοίνωσης. Ο ισχυρισμός ή η διάδοση επιβάλλεται να γίνεται ενώπιον τρίτου. Αυτό το οποίο αξιολογείται είναι το γεγονός, δηλαδή οποιοδήποτε συμβάν του εξωτερικού κόσμου, αναγόμενο στο παρόν ή παρελθόν, υποπίπτον στις αισθήσεις και δυνάμενο να αποδειχθεί, αντίκειται δε προς την ηθική και ευπρέπεια. Αντικείμενο προσβολής είναι η τιμή και η υπόληψη του φυσικού προσώπου. Ο νόμος θεωρεί ως προστατευόμενο αγαθό την τιμή ή την υπόληψη του προσώπου, το οποίο είναι μέλος μιας οργανωμένης κοινωνίας και κινείται στα πλαίσια της συναλλακτικής ευθύτητας. Η τιμή του προσώπου θεμελιώνεται επί της ηθικής αξίας, η οποία πηγή έχει την ατομικότητα και εκδηλώνεται με πράξεις ή παραλείψεις. Δεν αποκλείεται στην έννοια του γεγονότος να υπαχθούν η έκφραση γνώμης ή αξιολογικής κρίσης ακόμη δε και χαρακτηρισμός οσάκις αμέσως ή εμμέσως υποκρύπτονται συμβάντα και αντικειμενικά εκδηλωτικά στοιχεία, τα οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση συνιστούν προσβολή της προσωπικότητας, δηλαδή μόνον όταν συνδέονται και σχετίζονται με το γεγονός κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ουσιαστικώς να προσδιορίζουν την ποσοτική και ποιοτική του βαρύτητα, άλλως μπορεί να αποτελούν εξύβριση κατά τη διάταξη του άρθρου 361 ΠΚ. Περαιτέρω, κατά το άρθρο μόνο παρ. 1 του ν. 1178/1981, περί αστικής ευθύνης του τύπου και άλλων τινών διατάξεων, ο ιδιοκτήτης κάθε εντύπου υποχρεούται σε πλήρη αποζημίωση για την παράνομη περιουσιακή ζημία, καθώς και σε χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που προξενήθηκαν υπαίτια με δημοσίευμα, το οποίο θίγει την τιμή ή την υπόληψη κάθε ατόμου, έστω και αν η κατά το άρθρο 914 ΑΚ υπαιτιότητα, η κατά το άρθρο 919 ΑΚ πρόθεση και η κατά το άρθρο 920 ΑΚ γνώση ή υπαίτια άγνοια συντρέχει στο συντάκτη του δημοσιεύματος ή αν ο τελευταίος είναι άγνωστος στον

εκδότη ή στο διευθυντή συντάξεως του εντύπου. Με τη διάταξη αυτή ρυθμίζεται αυτοτελώς η αστική ευθύνη του ιδιοκτήτη κάθε εντύπου για δημοσίευμα που θίγει την τιμή ή την υπόληψη οποιουδήποτε ατόμου. Η ευθύνη αυτή επιτάθηκε, διότι έγινε αντικειμενική και επιπλέον στην παράγραφο 2 του παραπάνω άρθρου, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου μόνου του ν. 2243/1994, ορίστηκαν τα αναφερόμενα όρια της οφειλόμενης χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης του αδικηθέντος. Προϋπόθεση βέβαια της ως άνω αντικειμενικής ευθύνης του ιδιοκτήτη κάθε εντύπου είναι η συνδρομή υπαιτιότητας στο πρόσωπο του συντάκτη του επιλήψιμου δημοσιεύματος ή, αν αυτός (συντάκτης) είναι άγνωστος, στο πρόσωπο του εκδότη ή του διευθυντή συντάξεως του εντύπου (ΑΠ 19/2012 ΔΙΜΕΕ 2012.356, ΑΠ 179/2011 ΕΦΑΔ 2012.125). Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει σαφώς, ότι αναφέρονται μόνον στην ευθύνη του ιδιοκτήτη του εντύπου, φυσικού ή νομικού προσώπου, και όχι στον συντάκτη του επιλήψιμου δημοσιεύματος ή τον εκδότη του εντύπου ή τον υπεύθυνο διευθυντή ή τον διευθυντή συντάξεως, οι οποίοι, αν δεν ταυτίζονται με τον ιδιοκτήτη, ευθύνονται κατά τις κοινές διατάξεις των άρθρων 57, 59, 914, 919, 920 και 932 ΑΚ (ΑΠ 1394/2012 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 624/2011 ΝΟΜΟΣ, ΕφΔωδ 36/2011 ΝΟΜΟΣ). Σύμφωνα, δε, με την παράγραφο 6 του εν λόγω άρθρου, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 παρ. 1 του ν. 1941/1991 και το άρθρο μόνο παράγραφος 4 του ν. 2243/1994, σε περίπτωση που γίνει δεκτή αγωγή καταψηφιστική στηριζόμενη στην παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου και εφόσον έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα, το δικαστήριο υποχρεούται να διατάξει με την απόφαση του και την καταχώριση στην εφημερίδα που ανέγραψε το επιλήψιμο δημοσίευμα: i) της περίληψης της απόφασης, η οποία να περιέχει α) τον αριθμό και τη χρονολογία δημοσίευσης της αποφάσεως, β) το δικαστήριο που την εξέδωσε, γ) το ονοματεπώνυμο του θιγέντος από το επιλήψιμο δημοσίευμα, δ) τις φράσεις που κρίθηκαν δυσφημιστικές ή εξυβριστικές, βάσει των οποίων επιδικάστηκε η αποζημίωση ή η χρηματική ικανοποίηση και ε) το φύλλο της εφημερίδας και την ημερομηνία δημοσίευσής τους, καθώς και ii) της είδησης για την καταδίκη της εφημερίδας, στην ίδια θέση, όπου είχε καταχωρηθεί και το επιλήψιμο δημοσίευμα, εντός 15 ημερών από την επίδοση της τελεσίδικης απόφασης, καθοριζόμενης και χρηματικής ποινής, για κάθε ημέρα καθυστέρησης, ισόποσης προς το 1/10 της επιδικαζόμενης ελάχιστης χρηματικής ικανοποίησης (ΕφΔωδ 36/2011 ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, κατά το άρθρο 367 παρ. 1 περ. α-δ ΠΚ το άδικο των προβλεπόμενων στα άρθρα 361 επ. του ίδιου Κώδικα πράξεων αίρεται, μεταξύ των άλλων περιπτώσεων που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, και όταν πρόκειται για εκδηλώσεις που γίνονται για την εκτέλεση νόμιμων καθηκόντων, την άσκηση νόμιμης εξουσίας ή για τη διαφύλαξη (προστασία) δικαιώματος ή από άλλο δικαιολογημένο ενδιαφέρον ή σε ανάλογες περιπτώσεις (περ. γ και δ). Η τελευταία αυτή διάταξη (367 ΠΚ) για την ενότητα της έννομης τάξης εφαρμόζεται αναλογικά και στο χώρο του ιδιωτικού δικαίου, όπως αυτός οριοθετείται από τις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 57-59 και 914 επ. ΑΚ. Επομένως, αιρόμενου

του άδικου χαρακτήρα των προαναφερθεισών αξιόποινων πράξεων (με την επιφύλαξη, όπως κατωτέρω, της 367 παρ. 2 ΠΚ) αποκλείεται και το στοιχείο του παρανόμου της επιζήμιας συμπεριφοράς ως όρος της αντίστοιχης αδικοπραξίας του αστικού δικαίου. Έτσι, η προβολή περίπτωσης του άρθρου 367 παρ. 1 ΠΚ αποτελεί αυτοτελή ισχυρισμό καταλυτικό της αγωγής του προσβληθέντος από δημοσίευμα του τύπου προσώπου (ένσταση), λόγω άρσης του παρανόμου της προσβολής. Δικαιολογημένο ενδιαφέρον, που πηγάζει από την συνταγματικά κατοχυρωμένη ελευθερία και την κοινωνική αποστολή του τύπου (άρθρο 14 παρ. 1-2 του Συντάγματος σχετικό και το άρθρο 10 παρ. 1 εδ. α και β της ΕΣΔΑ), έχουν και τα πρόσωπα που συνδέονται με τη λειτουργία του, για τη δημοσίευση και προβολή - δημοσιοποίηση ειδήσεων και σχολίων σχετικών με τις πράξεις και τη συμπεριφορά φυσικών ή νομικών προσώπων ή ομάδων προσώπων, που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για το κοινωνικό σύνολο. Γι' αυτό μπορούν να δημοσιευθούν ειδήσεις και σχόλια για τη σχετική πληροφόρηση και ενημέρωση του κοινού και με οξεία ακόμη κριτική ή δυσμενείς χαρακτηρισμούς (ΑΠ 271/2012 ΔΙΜΕΕ 2012.504, ΑΠ 179/2011 ΕΦΑΔ 2012.125). Όμως, ο άδικος χαρακτήρας του δημοσιεύματος, ως προς τις εξυβριστικές ή δυσφημιστικές εκφράσεις που περιέχει, δεν αίρεται λόγω δικαιολογημένου ενδιαφέροντος κλπ και συνεπώς παραμένει η ποινική ευθύνη των κατά το νόμο υπευθύνων, άρα και η υποχρέωσή τους προς αποζημίωση κατά το αστικό δίκαιο, όταν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις της ΠΚ 367 παρ. 2, δηλ. όταν οι επίμαχες κρίσεις περιέχουν τα συστατικά στοιχεία του αδικήματος της συκοφαντικής δυσφημήσεως των άρθρων 363-362 ΠΚ, ή όταν από τον τρόπο εκδήλωσης, ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη, προκύπτει σκοπός εξύβρισης, δηλ. πρόθεση που κατευθύνεται ειδικά στην προσβολή της τιμής του άλλου (ΑΠ 69/2013 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 882/2013 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 109/2012 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 179/2011 ΕΦΑΔ 2012.125, ΑΠ 899/2011 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 955/2011 ΝοΒ 2012.280, Εφαθ 174/2014 ΝΟΜΟΣ). Η περιλαμβανόμενη στη διάταξη του άρθρου 367 παρ. 2 ΠΚ εξαίρεση αποτελεί περιεχόμενο αντένστασης στη δίκη για παράνομη προσβολή της προσωπικότητας και αδικοπραξία, η οποία μπορεί να προβληθεί και καθ' υποφορά με το δικόγραφο της αγωγής από τον ενάγοντα (ΑΠ 882/2013 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 109/2012 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 179/2011 ΕΦΑΔ 2012.125, ΑΠ 899/2011 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 955/2011 ΝοΒ 2012.280, ΑΠ 624/2011 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1095/2010 ΝΟΜΟΣ). Τέτοιος τρόπος για την απόδειξη του σκοπού εξύβρισης συντρέχει ιδίως, όταν αυτός δεν είναι αντικειμενικά αναγκαίος για την απόδοση της σκέψης εκείνου που φέρεται ότι ενεργεί από δικαιολογημένο ενδιαφέρον, ο οποίος παρά τούτα χρησιμοποίησε τον τρόπο αυτόν για να προσβάλλει την τιμή του άλλου (ΑΠ 1897/2006, ΑΠ 1573/2005, ΑΠ 346/2004). Το ζήτημα εάν οι εκδηλώσεις που προαναφέρθηκαν, ήταν πρόσφορες και αναγκαίες υπερέβησαν τελικά το αναγκαίο μέτρο για τη διαφύλαξη του ίδιου δικαιώματος, αποτελεί αντικειμενικά για τη διαφύλαξη του δικαιώματος του εναγόμενου και περί του κατά πόσον οι εκδηλώσεις αυτές νομική έννοια υποκείμενη στον έλεγχο του Αρείου Πάγου (ΑΠ 1030/2009 ΝΟΜΟΣ). Ειδικότερα, όταν πρόκειται για δημοσίευμα εφημερίδας ή άλλου εντύπου ή για εκπομπή ραδιοφωνική ή τηλεοπτική, που θίγει έντονα την τιμή και την υπόληψη του αναφερομένου σ' αυτό, όταν ο

συντάκτης του δεν φρόντισε προηγουμένως να εξακριβώσει την αλήθεια των γεγονότων που κοινολογεί, το δημοσίευμα ή η εκπομπή με τα οποία παραδίδεται σε δημόσια ανυποληψία το πρόσωπο που συνδέεται με τα γεγονότα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επιβεβλημένο μέσο άσκησης του δημοσιογραφικού έργου, διότι υπάρχει προφανής δυσαναλογία μεταξύ της αποστολής του τόπου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης, για τη σωστή ενημέρωση της κοινής γνώμης, με βάση γεγονότα που πράγματι έχουν συμβεί και της βλάβης που προκαλείται στην τιμή και στην υπόληψη του θιγομένου προσώπου. Συνεπώς, οφείλει ο δημοσιογράφος να εξακριβώνει, πριν από τη δημοσίευση, την αλήθεια των δυσφημιστικών γεγονότων, χωρίς να μπορεί να θεωρηθεί, σε αντίθετη περίπτωση, ότι η παράδοση σε δημόσια ανυποληψία του δυσφημούμενου προσώπου τελεί σε αναλογία με την κοινωνική αποστολή του τύπου για ενημέρωση του κοινού ή ότι αποτελεί αυτή το επιβεβλημένο μέσο άσκησης του έργου της ενημέρωσης (ΑΠ 1147/1998 και 1724/1999 ποινικές). Γι' αυτό, αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, ο άδικος χαρακτήρας της πράξης του δημοσιογράφου δεν αίρεται (ΑΠ 179/2011, ΑΠ 576/2006 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1256/2003, ΑΠ 1177/2002 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 257/2001 ΠοινΧρ 2001.930, ΑΠ 167/2000 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1724/99 ΠΧ Ν.795, ΑΠ 1147/98 ΠΧ ΜΘ.665, ΕφΘεσ 443/2005 Αρμ 2005.1722, ΕφΑΘ 422/2016 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑΘ 4060/2015 ΝΟΜΟΣ). Τέτοιου είδους προσβολές μπορούν να προκληθούν και από δημοσίευμα στον τύπο ή από δηλώσεις σε ραδιοφωνική ή τηλεοπτική εκπομπή, οπότε εφαρμογής τυγχάνουν και οι διατάξεις των ν. 1178/1981 και άρθρου 4 του ν. 2328/1995. Στις περιπτώσεις μάλιστα αυτές, η εκδίκαση των διαφορών που ανακύπτουν γίνεται κατά την ειδική διαδικασία που ορίζει το άρθρο 614 παρ. 7 ΚΠολΔ.

Με την υπό κρίση αγωγή, ο ενάγων εκθέτει ότι ο ίδιος είναι αντιπρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, βουλευτής στη Β εκλογική περιφέρεια Αθηνών, ιστορικός και εκδότης, έχοντας αναλάβει τη διεύθυνση των εκδόσεων «ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ», ενώ από τους εναγόμενους, η μεν πρώτη εταιρία εκδίδει την εφημερίδα με την επωνυμία «DOCUMENTO», ο δε δεύτερος είναι δημοσιογράφος της ως άνω εφημερίδας, ο οποίος παρουσίαζε την εκπομπή «Κουτί της Πανδώρας», διατηρεί διαδικτυακό ιστότοπο με το αυτό όνομα και εκδίδει περιοδικό με το όνομα «HOT DOC». Ότι στις 2.7.2017 υπέγραψε και δημοσίευσε άρθρο στην εφημερίδα με την επωνυμία «DOCUMENTO», στο οποίο περιλαμβάνονται τα αναφερόμενα στην υπό κρίση αγωγή συκοφαντικά και ψευδή για τον ίδιο γεγονότα. Ότι το εκεί αναγραφόμενο άρθρο δημοσιεύτηκε, αν και γνώριζαν την αναλήθεια αυτού και τον συκοφαντικό χαρακτήρα του, με σκοπό να σπλώσουν την τιμή και υπόληψή του και να τον εμφανίσουν ως ανήθικο και διαπλεκόμενο πολιτικό που έκανε μπίζνες με το Ντυνάν επί 14 έτη, ακόμα και όταν ήταν Υπουργός Υγείας. Ότι ο ίδιος απέστειλε στις 12.7.2017 προς τους εναγομένους δι' εξωδίκου προσκλήσεως και δηλώσεως άρθρο, προκειμένου να το δημοσιεύσουν προς αποκατάσταση της προσωπικότητάς του. Ότι οι εναγόμενοι στις 23.7.2017 δημοσίευσαν το εκεί αναφερόμενο κείμενο χωρίς να ανακαλέσουν τα ψευδή και προσβλητικά,

προβαίνοντας παράλληλα και σε επιπλέον συκοφαντικό και προσβλητικό για τον ίδιο χαρακτηρισμό. Με βάση τα περιστατικά αυτά, ο ενάγων ζητεί, με απόφαση προσωρινά εκτελεστή, όπως το αίτημα της αγωγής της παραδεκτά περιορίστηκε με τις νόμιμα κατατεθείσες προτάσεις του και με σχετική δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου του που καταχωρήθηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης (άρθρο 223, 294 εδ. α', 295 παρ. 1, 297, 256 παρ.1 περ. δ' ΚΠολΔ) από το ποσό των 299.956 ευρώ, υπολειπομένου του ποσού των 44 ευρώ για το οποίο επιφυλάχθηκε να δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής ενώπιον του αρμόδιου ποινικού Δικαστηρίου, στο ποσό των 60.000 ευρώ, και το οποίο ακολούθως τράπηκε από καταψηφιστικό σε έντοκο αναγνωριστικό, να αναγνωριστεί η υποχρέωση των εναγομένων να του καταβάλουν, έκαστος εις ολόκληρον, το ποσό των 60.000 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη, με τον νόμιμο τόκο από την επομένη επίδοσης της αγωγής μέχρι την ολοσχερή εξόφληση, να αρθεί η προσβολή εναντίον του με τη δημοσίευση του διατακτικού της απόφασης που θα εκδοθεί σε τρεις εφημερίδες πανελληνίας κυκλοφορίας με έξοδα των εναγομένων, καθώς και στην εφημερίδα «DOCUMENTO» στην αυτή θέση και χρησιμοποιώντας το ίδιο μέγεθος γραμματοσειράς με το προσβλητικό δημοσίευμα, να παραλείπουν οι εναγόμενοι στο μέλλον την καθ' οιονδήποτε τρόπο προσβολή της προσωπικότητάς του, να απαγγελθεί σε βάρος του δεύτερου των εναγομένων χρηματική ποινή ποσού 5.900 ευρώ υπέρ του ίδιου και προσωπική κράτηση διάρκειας ενός έτους σε βάρος του για την περίπτωση της εκ μέρους του παράβασης έκαστης των εκδοθησομένων διατάξεων, καθώς και να καταδικαστούν αυτοί στην καταβολή της δικαστικής του δαπάνης.

Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα, η αγωγή παραδεκτώως εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου (άρθρα 7, 9 εδ. α', 10, 18, 22, 25 παρ. 2, 37 ΚΠολΔ) κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών (άρθρο 614 παρ. 7 ΚΠολΔ). Είναι δε επαρκώς ορισμένη (216 ΚΠολΔ) και είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 299, 330, 346, 481 επ., 914, 926, 932 ΑΚ, άρθρο μόνο παρ. 1 και 6 του ν. 1178/1981, 363, 361 ΠΚ και 176, 946 ΚΠολΔ, πλην του αιτήματος για κήρυξη της απόφασης προσωρινά εκτελεστής, το οποίο κρίνεται απορριπτέο ως μη νόμιμο, δοθέντος ότι μετά τον περιορισμό τμήματος του αιτήματος της αγωγής από καταψηφιστικό σε έντοκο αναγνωριστικό, η απόφαση που θα εκδοθεί θα έχει αναγνωριστικό χαρακτήρα και οι αναγνωριστικές αποφάσεις δεν παράγουν εκτελεστότητα, καθώς και του αιτήματος να διαταχθεί προσωπική κράτηση σε βάρος του δεύτερου εναγομένου, δοθέντος ότι για το επιτρεπτό της προσωπικής κράτησης απαιτείται εκτελεστός τίτλος από τους αναφερόμενους στο άρθρο 904 ΚΠολΔ. Ομοίως το αίτημα της αγωγής περί άρσης της προσβολής με τη δημοσίευση του διατακτικού της απόφασης σε τρεις εφημερίδες και στην εφημερίδα της πρώτης εναγομένης και το συναρτώμενο με αυτό αίτημα περί καταδίκης σε χρηματική ποινή 5.900 ευρώ για την περίπτωση της παράβασης των διατάξεων του Δικαστηρίου που θα μπορούσε να θεμελιωθεί στην προαναφερθείσα στην ίδια νομική σκέψη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου μόνου του ν. 1178/1981, όπως ισχύει μετά τις

5

3768

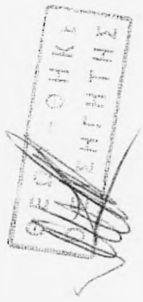
5^ο φύλλο της υπ' αριθμ. /2018 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Ειδική Διαδικασία - Τμήμα Ενοχικού Δικαίου)

ανωτέρω τροποποιήσεις του, είναι, μετά την τροπή του αγωγικού αιτήματος σε αναγνωριστικό, μη νόμιμο δεδομένου ότι, όπως συνάγεται από την ίδια αυτή διάταξη, τούτο διατάσσεται μόνο σε περίπτωση έκδοσης καταψηφιστικής απόφασης. Συνεπώς, πρέπει η υπό κρίση αγωγή, κατά το μέρος που κρίθηκε ορισμένη και νόμιμη, να ερευνηθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

Εν προκειμένω, οι εναγόμενοι, με τις νομίμως και εμπροθέσμως κατατεθείσες έγγραφες προτάσεις τους, αρνούνται τη συνδρομή των πραγματικών περιστατικών που θεμελιώνουν την ιστορική βάση της υπό κρίση αγωγής. Ακολούθως, οι εναγόμενοι διατείνονται ότι το επίμαχο κείμενο δημοσιεύτηκε στα πλαίσια άσκησης του δημοσιογραφικού λειτουργήματος του δεύτερου εξ αυτών, με σκοπό την ενημέρωση του αναγνωστικού κοινού και του κοινωνικού συνόλου για ένα επίκαιρο θέμα μείζονος δημοσίου ενδιαφέροντος, δηλαδή για το θέμα που αφορούσε σε όσα ήρθαν στο φως της δημοσιότητας από τις Καταστάσεις Συναλλασσομένων Προμηθευτών του νοσοκομείου «Ερρίκος <Ντυνάν>», που κατάτεθηκαν στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής και η οποία συστάθηκε για την εξέταση ειδικών ζητημάτων δημοσίου ενδιαφέροντος, και εν προκειμένω διερευνούσε υποθέσεις σκανδάλων στον χώρο της υγείας κατά τα έτη 1997 - 2014. Ο ισχυρισμός αυτός συνιστά καταλυτική της αγωγής ένσταση, η οποία είναι νόμιμη, καθώς ερείδεται στη διάταξη του άρθρου 367 παρ. 1 περ. γ ΠΚ, και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα. Επιπρόσθετα, οι εναγόμενοι ισχυρίζονται ότι ο ενάγων ζητεί επαγγελματίες δημοσιογράφοι που καλύπτουν τα θέματα της επικαιρότητας να μη ασχολούνται, να μην αναφέρονται και να μην ασκούν δημοσιογραφική κριτική για γεγονότα που άπτονται του δημοσίου συμφέροντος, συγκεντρώνουν το δημόσιο ενδιαφέρον και αφορούν στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας και του τρόπου διαχείρισης του δημοσίου χρήματος. Ο ανωτέρω ισχυρισμός, ο οποίος επιχειρείται να θεμελιωθεί στη διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ, είναι απορριπτέος ως μη νόμιμος, διότι, για να θεωρηθεί η άσκηση δικαιώματος ως καταχρηστική, θα πρέπει η προφανής υπέρβαση των ορίων, που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή ο οικονομικός σκοπός του δικαιώματος, να προκύπτει από την προηγηθείσα συμπεριφορά του δικαιούχου ή από την πραγματική κατάσταση που δημιουργήθηκε ή τις περιστάσεις που μεσολάβησαν ή από άλλα περιστατικά, τα οποία, χωρίς κατά νόμο να εμποδίζουν τη γένεση ή να επάγονται την απόσβεση του δικαιώματος, καθιστούν μη ανεκτή την άσκησή του, κατά τις περί δικαίου και ηθικής αντιλήψεις του μέσου κοινωνικού ανθρώπου (ΑΠ 158/2012 ΝΟΜΟΣ). Εν προκειμένω, ωστόσο, τα πραγματικά περιστατικά που επικαλούνται οι εναγόμενοι και αληθή υποτιθέμενα, δεν δύνανται να στοιχειοθετήσουν καταχρηστική άσκηση της ασκούμενης με την αγωγή αξίωσης υπό την προεκτεθείσα έννοια. Τέλος, επικουρικά, οι εναγόμενοι ισχυρίζονται ότι το αίτημα του ενάγοντος για χρηματική ικανοποίηση ύψους 299.956 ευρώ αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 25 του Συντάγματος, καθώς τίθεται εκτός

του ορίου και είναι ασυμβίβαστη με την εξυπηρέτηση του σκοπού του σχετικού θεσμού, που δεν είναι ο εύκολος πλουτισμός του προσβληθέντος αλλά η επιδίκαση εύλογης και δίκαιης χρηματικής ικανοποίησης προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης. Η εν λόγω ένσταση, όμως, πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμη, δεδομένου ότι με το άρθρο 932 ΑΚ ο κοινός νομοθέτης έλαβε υπόψη του την αρχή της αναλογικότητας, εξειδικεύοντάς την στο ζήτημα του προσδιορισμού του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης και συνεπώς δεν υπάρχει έδαφος άμεσης εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1 εδ. δ' του Συντάγματος, η ευθεία δε επίκλησή της κατά τον προσδιορισμό του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης στερείται σημασίας, αφού δεν θα οδηγούσε σε διαφορετικά, σε σχέση με τον κατ' εφαρμογή του άρθρου 932 ΑΚ προσδιορισμό αυτής, αποτελέσματα (ΟΛΑΠ 6/2009, ΑΠ 906/2012 ΝΟΜΟΣ). Ο ενάγων, με την προσθήκη - αντίκρουση στις προτάσεις του, ισχυρίζεται, ότι από όλους τους επίμαχους ισχυρισμούς και αναφορές των εναγομένων, προκύπτει σαφής σκοπός εξύβρισης του ιδίου. Ο εν λόγω ισχυρισμός συνιστά αντένσταση, που είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις του άρθρου 367 παρ. 2 ΠΚ και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων των διαδικιών, που εξετάστηκαν νόμιμα στο ακροατήριο του Δικαστηρίου κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, οι οποίες περιέχονται στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά συνεδρίασης του Δικαστηρίου τούτου, καθώς και από τα έγγραφα που επικαλούνται και προσκομίζουν νόμιμα οι διάδικοι, μερικά από τα οποία μνημονεύονται παρακάτω, χωρίς όμως να παραλείπεται κανένα για την ουσιαστική εκτίμηση της διαφοράς, τα οποία εκτιμώνται και προς συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα : Ο ενάγων είναι αντιπρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, βουλευτής στη Β εκλογική περιφέρεια Αθηνών, ιστορικός και εκδότης βιβλίων, ενώ διετέλεσε Υπουργός Υγείας στην κυβέρνηση του Πρωθυπουργού Α. Σαμαρά. Από το έτος 1993 ανέλαβε τη διεύθυνση των εκδόσεων «ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ», ενώ το έτος 1994 ίδρυσε το Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ». Η πρώτη εναγόμενη είναι εταιρία με την επωνυμία «DOCUMENTO MEDIA Μονοπρόσωπη ΙΚΕ» και δ.τ. «DOCUMENTO MEDIA», ιδιοκτήτρια και εκδότρια της εφημερίδας «DOCUMENTO». Στις 2.7.2017, δημοσιεύθηκε στην ως άνω εφημερίδα άρθρο, το οποίο υπέγραφε ο δεύτερος εναγόμενος, δημοσιογράφος και το οποίο έφερε τον τίτλο «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΜΠΙΖΝΕΣ ΜΕ ΤΟ «ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ», Άδωνης Λεωνίδης THIS IS ΠΑΡΤΑ! Ο υπουργός Υγείας και ο αδερφός του προμηθευτής του νοσοκομείου για 14 χρόνια. Μπίζνες των αδερφών Γεωργιάδη με το «Ντυνάν», Η εταιρεία του Λεωνίδα Γεωργιάδη συναλλασσόταν με το αμαρτωλό ίδρυμα επί 14 χρόνια, ακόμη και όταν ο αδερφός του Άδωνης ήταν υπουργός Υγείας». Συγκεκριμένα, το άρθρο είχε ως εξής : «Νοσοκομείο «διά πάσαν νοσον» και πρόβλημα του πολιτικού συστήματος αποδεικνύεται πως ήταν το «Έρρικος Ντυνάν», σύμφωνα με όσα αποκαλύπτονται στην επιτροπή της Βουλής. Ρουσφετολογικές προσλήψεις, γενναίες συμβάσεις με όσους υποδείκνυαν οι υπουργοί, κατασπατάληση του χρήματος που - προερχόμενο από δωρεές και στη συνέχεια από δάνεια- έπρεπε να χρησιμοποιείται κοινωνικούς σκοπούς. Το

6

3768

φύλλο της υπ' αριθμ. /2018 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Ειδική Διαδικασία - Τμήμα Ενοχικού Δικαίου)

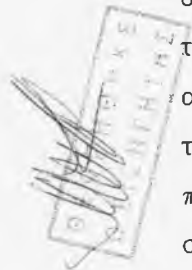
«Ντυνάν» με άλλον τρόπο υπήρξε ένα είδος ΚΕΕΛΠΝΟ, στο οποίο οι κυβερνώντες, οι φίλοι και οι «δικοί τους» αλληλοεξυπηρετούνταν. Από τις καταστάσεις συναλλαγών του ιδρύματος που έχουν κατατεθεί στη Βουλή προκύπτει πως το «Ντυνάν» είχε περισσότερες συνεργασίες με διαφημιστικές εταιρείες και εταιρείες δημόσιων σχέσεων απ' ό,τι ένα τηλεοπτικό κανάλι. Φυσικά συμπεριλαμβανομένης της Άννας Παναγιωταρέα. Μερικές εταιρείες με διάφορες δραστηριότητες εμφανίζουν από το 2000 σταθερή σχέση συναλλαγών με το νοσοκομείο, παρότι δεν είναι ούτε φαρμακευτικές ούτε ιατρικές. Ανάμεσα στις εταιρείες-σταθερές αξίες που συναλλάσσονται με το «Ντυνάν» είναι η εταιρεία «Λεωνίδας Γεωργιάδης». Πρόκειται για τον αδερφό του Άδωνη Γεωργιάδη που υπήρξε και εταίρος του στις γνωστές εταιρείες τηλεπωλήσεων και περιλαμβάνεται στους καταλόγους των συναλλασσομένων με το αμαρτωλό «Ντυνάν». Το ερώτημα είναι εάν και οι συγκεκριμένες συναλλαγές είναι αμαρτωλές. Παρότι στα έγγραφα που στάλθηκαν στην επιτροπή της Βουλής δεν υπάρχουν ποσά που εισέπραξε η εταιρεία «Λεωνίδας Γεωργιάδης», η αντίδραση του Αδ. Γεωργιάδη στη δημοσιοποίηση του θέματος από το documentonews.gr δημιουργεί σοβαρά ερωτήματα. Ο πρώην υπουργός Υγείας στην προσπάθεια να αποδείξει ότι το θέμα δεν είναι ιδιαίτερης σημασίας είπε ψέματα και υπέπεσε σε αντιφάσεις. Αρχικά είπε ψέματα (σε σχέση πάντα με τους καταλόγους της επιτροπής) ότι η εταιρεία εισέπραξε μόνο μία χρονιά. Είπε επίσης ψέματα ότι δεν εισέπραττε την περίοδο που ήταν ο ίδιος υπουργός και έπαιξε μάλιστα ρόλο για την τύχη του «Ντυνάν». Ο Λεωνίδας Γεωργιάδης όμως είναι συστηματικός προμηθευτής του «Ντυνάν», εισπράττει δηλαδή 14 χρόνια. Στις 29 Ιουνίου η Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής για την Υγεία έλαβε από το νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν» κατάλογο που έχει πάνω από 1.200 σελίδες με τους προμηθευτές του νοσοκομείου από το 2000 έως το 2014. Σε αυτόν τον κατάλογο αναγράφονται το όνομα του συναλλασσομένου, ο ΑΦΜ, η ΔΟΥ στην οποία υπάγεται και τηλέφωνο επικοινωνίας. Δεν υπάρχουν ποσά ούτε και το είδος της συναλλαγής. Ανάμεσα στα ονόματα οι δημοσιογράφοι του Documento εντόπισαν το όνομα Λεωνίδας Γεωργιάδης στις καταστάσεις του 2013 και 2014. Το όνομα ο ΑΦΜ και το τηλέφωνο οδηγούσαν στην προσωπική εταιρεία του αδερφού του Αδ. Γεωργιάδη. Στο documentonews.gr υπήρξε δημοσίευμα στο οποίο αναφερόταν πως ο αδερφός του Γεωργιάδη ήταν συναλλασσομένος με το «Ντυνάν», χωρίς να είναι γνωστό με ποιο επαγγελματικό αντικείμενο, την εποχή μάλιστα που ο Αδ. Γεωργιάδης ήταν υπουργός Υγείας. Εισέπραξε ο Λεωνίδας ή ο Άδωνης; Αμέσως μετά το δημοσίευμα ο Αδ. Γεωργιάδης ανέβασε στον προσωπικό του λογαριασμό στο Twitter την ακόλουθη ειρωνική απάντηση: «Αδιόρθωτος ο Κώστας Βαξεβάνης, το μοναδικό τιμολόγιο του αδελφού μου είναι του 2008 για διαφημιστικά ημερολόγια». Σε άλλη του ανάρτηση έγραψε «Κώστα Βαξεβάνη οι εκδόσεις Γεωργιάδη εκδίδουν κάθε χρόνο ένα ημερολόγιο». Εκείνη τη χρονιά ήταν αφιέρωμα στην Υγεία και πολλοί το αγόρασαν και το Ντυνάν. Πουλήσαμε ευτυχώς πολλές χιλιάδες εκείνη τη χρονιά δεν ξέραμε να σε ρωτήσουμε». Ο Αδ. Γεωργιάδης δεσμευτηκε μάλιστα δημόσια να δημοσιοποιήσει τα τιμολόγια που αφορούσαν την αγοραπωλησία των ημερολογίων. Προτού καταλήξουμε στο ποια είναι η αλήθεια, έχει ενδιαφέρον

να εξετάσουμε μια σοβαρή παραδοχή εκ μέρους του Άδωνη Γεωργιάδη. Σύμφωνα με όσα έγραψε χρησιμοποιώντας πληθυντικό αριθμό: «πουλήσαμε πολλές χιλιάδες». Δηλαδή παραδέχεται πως η επιτυχής πώληση από την εταιρεία «Λεωνίδας Γεωργιάδης» αφορά και τους δύο. Δικαιούται κάποιος να πει έπειτα από αυτή την παραδοχή πως ο Αδ. Γεωργιάδης εισέπραξε από το «Ντυνάν» όσα τελικώς θα αποδειχθεί ότι εισέπραξε. Ωστόσο η επιχείρηση «Λεωνίδας Γεωργιάδης» με ΑΦΜ 043684233, που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που εισέπραττε από το «Ερρίκος Ντυνάν», δηλώνεται ως «ατομική επιχείρηση». Την Παρασκευή 30 Ιουνίου ο Άδωνης Γεωργιάδης δημοσιοποίησε μέσω Twitter τρία τιμολόγια που αντιστοιχούν στις πωλήσεις που έκανε η επιχείρηση «Λεωνίδας Γεωργιάδης» με ΑΦΜ 043684233. Από τα τιμολόγια προκύπτει ότι η εταιρεία πούλησε 2.000 «Ελλήνων χρονολογία 2009» στο «Ερρίκος Ντυνάν». Οι τιμολογήσεις γίνονται σε τρεις φάσεις: 900 ημερολόγια, στη συνέχεια άλλα 900 και 200. Τα τιμολόγια έχουν ημερομηνία 24 Δεκεμβρίου 2008. Το συνολικό ποσό που δίνει το «Ντυνάν» στην ατομική επιχείρηση «Λεωνίδας Γεωργιάδης» είναι 17.089 ευρώ τα Χριστούγεννα του 2008. Ο Αδ. Γεωργιάδης συνοδεύει την ανάρτησή του με τη διαβεβαίωση «Ίδου τα μοναδικά τιμολόγια KIEN προς Λεωνίδα Γεωργιάδη. Ημερομηνία Δεκέμβριος 2008. Γιατί εμείς Κώστα Βαξεβάνη δεν αφήνουμε καμία σκιά». Μπίζνες επί 14 χρόνια. Μετά την απόλυτη διαβεβαίωση του Αδ. Γεωργιάδη πως αυτά είναι τα μοναδικά χρήματα που εισέπραξε η «Λεωνίδας Γεωργιάδης» από το «Ντυνάν» απευθύναμε εκ νέου το ερώτημα εάν είναι σίγουρος πως πρόκειται για τις μοναδικές εισπράξεις από το «Ντυνάν». Υπήρξε δεύτερη διαβεβαίωση «εγω μια φορά μιλάω. Κανένα άλλο μάλιστα». Τον Άδωνη Γεωργιάδη, όμως, διαψεύδουν τα έγγραφα στην επιτροπή της Βουλής. Στις καταστάσεις προμηθευτών του «Ντυνάν» από το 2000 έως και το 2014 η επιχείρηση «Λεωνίδας Γεωργιάδης» εμφανίζεται ως σταθερός μόνιμος συναλλασσόμενος κάθε χρονιά δίπλα στις φαρμακευτικές που δικαιολογημένα συναλλάσσονται με το νοσοκομείο. Η «Λεωνίδας Γεωργιάδης» φαίνεται να εισπράττει από το «Ντυνάν» ακόμη και κατά τα έτη 2013 και 2014, όταν ο Άδωνης είναι υπουργός Υγείας και μάλιστα παίζει καθοριστικό ρόλο για το μέλλον του «Ντυνάν». Το σύνολο του ποσού που εισέπραξε ο Γεωργιάδης δεν είναι γνωστό, αφού το νοσοκομείο ακόμη δεν έχει αποστείλει στοιχεία για το ύψος των συναλλαγών. Το βέβαιο είναι πως επί 14 χρόνια είχε συναλλαγές με το νοσοκομείο, τις οποίες ο Αδ. Γεωργιάδης επιμελώς αποκρύπτει, αγνοώντας προφανώς τις καταστάσεις με τα στοιχεία που έφτασαν στην επιτροπή της Βουλής. Είναι επίσης ενδιαφέρον πως το ημερολόγιο με το αφιέρωμα στην υγεία, το οποίο δικαιολόγησε την αγορά 2.000 τεμαχίων από το «Ντυνάν» και το οποίο επικαλείται ο Άδωνης Γεωργιάδης, δεν υπάρχει στο διαδίκτυο, εν αντιθέσει με ημερολόγια άλλων ετών. Φαίνεται πάντως πως η οικογένεια Γεωργιάδη, όπως και πολλές ακόμη επιχειρήσεις που εμφανίζονται ως προμηθευτές του «Ντυνάν» αλλά ερευνάται τι ακριβώς πρόσφεραν, είχαν σταθερό εισόδημα στη διάρκεια του χρόνου από το αμαρτωλό ίδρυμα σε αντίθεση με ανταγωνιστές τους οι οποίοι μπορεί να ήταν πιο εξειδικευμένοι σε αυτό που αγόραζε το «Ντυνάν» αλλά προφανώς δεν σκέφτηκαν να πουλήσουν.. ημερολόγια σε ένα νοσοκομείο. Προσφατά αποκαλύφθηκε σύμβαση του καθηγητή Λυκούργου Λιαρόπουλου (γνωστός για την προτροπή «Γερουν, γερά») με το «Ντυνάν» ύψους 60.000 ευρώ για τρεις μήνες. Ο Λιαρόπουλος με βάση όσα περιγράφει η σύμβασή του θα έκανε

οικονομική μελέτη για το νοσοκομείο. Στην επιτροπή ωστόσο αποκαλύφθηκε πως η πολυεθνική PwC είχε σύμβαση με το «Ντυνάν» ανάλογου περιεχομένου. Προκύπτει δηλαδή το ερώτημα εάν το νοσοκομείο, μέσω των συμβάσεων που υπέγραφε και των συναλλαγών που έκανε με διάφορους (όπως για παράδειγμα το πλήθος των διαφημιστικών), ανέθετε εργο σε κάποιους εστω και υπερκοστολογημένο ή μοίραζε χρυσάφι. Διασπαθίζοντας πόρους που έπρεπε να αφιερωθούν στη μέριμνα για τους ασθενείς. Οι χιλιάδες ημερολόγια που πούλησε ο Γεωργιάδης στο «Ντυνάν» πρέπει να αναζητηθεί εάν αποτελούν και το ημερολόγιο της καταγραφής των μεθόδων διαφθοράς στο «Ντυνάν» και της τελικής θανάτωσης του». Ακολούθως, ο ενάγων άσκησε την υπό κρίση αγωγή, ισχυριζόμενος ότι οι εναγόμενοι, ήτοι η πρώτη εξ αυτών ως ιδιοκτήτρια εταιρία και εκδότρια και ο δεύτερος εξ αυτών ως συντάκτης του επίμαχου άρθρου, δημοσίευσαν το εν λόγω άρθρο, το οποίο περιλαμβάνει ψευδή και συκοφαντικά για αυτόν γεγονότα, καθώς και εξυβριστικές για αυτόν αναφορές. Ως δε αποδείχτηκε, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, και δη από τον Μάιο του 2017, κυκλοφορούσαν δημοσιεύματα αναφορικά με την έρευνα που διεξήγαγε εκείνο το χρονικό διάστημα η Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής για τη διερεύνηση των σκανδάλων στον χώρο της υγείας κατά τα έτη 1997 - 2014. Όπως προκύπτει από τα προσκομιζόμενα μ' επίκληση δημοσιεύματα, ιδιαίτερη μνεία γινόταν στο νοσηλευτικό ίδρυμα «Ερρίκος Ντυνάν», τις οφειλές αυτού, τον εκπλειστηριασμό του και την μεταβίβασή του στην εταιρία ΗΜΙΘΕΑ ΑΕ. Ειδικότερα, με αφορμή τις Καταστάσεις Συναλλασσομένων Προμηθευτών του ως άνω νοσοκομείου, οι οποίες κατατέθηκαν στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, δημοσιεύτηκε στις 29.6.2017 στην ιστοσελίδα «www.documentonews.gr» άρθρο, το οποίο αφορούσε στις συναλλαγές της ατομικής επιχείρησης του αδερφού του ενάγοντος, με αντικείμενο την πώληση βιβλίων, και η οποία αναγραφόταν στους ως άνω καταλόγους ως συναλλασσόμενη με το εν λόγω νοσοκομείο επί 14 συνεχή έτη. Ειδικότερα, στις ως άνω Καταστάσεις εμφανιζόταν ως προμηθεύτρια ως του άνω νοσοκομείου εταιρία, η ατομική επιχείρηση με την επωνυμία «Γεωργιάδη Αθ. Λεωνίδα» από το έτος 2000 έως και το έτος 2014, ήτοι και κατά το χρονικό διάστημα από το 2013 έως το 2014, οπότε και ο αδερφός του ανωτέρω και ενάγων διατελούσε Υπουργός Υγείας. Ακολούθως, στις 2.7.2017, δημοσιεύθηκε το επίδικο άρθρο, από την επισκόπηση του οποίου προκύπτει ότι ο δεύτερος εναγόμενος δημοσιογράφος ισχυρίστηκε ότι ο ενάγων, υπό την ιδιότητα του Υπουργού Υγείας, και ο αδερφός του, ήταν προμηθευτές του νοσοκομείου επί 14 χρόνια, ότι οι αδερφοί Γεωργιάδη είχαν αναπτύξει «οικογενειακές μπίζνες» με το νοσοκομείο, ότι η εταιρία του Λεωνίδα Γεωργιάδη συναλλασσόταν με το νοσοκομείο επί 14 χρόνια ακόμα και όταν ο αδερφός του ήταν Υπουργός Υγείας, ότι ο ενάγων είπε ψέματα και υπέπεσε σε αντιφάσεις λέγοντας ότι η εταιρία του αδερφού του εισέπραξε μόνο μία χρονιά και δεν εισέπραξε όταν ο ίδιος ήταν Υπουργός και ότι είναι βέβαιο ότι επί 14 χρόνια είχε συναλλαγές με το νοσοκομείο, τις οποίες ο ενάγων επιμελώς αποκρύπτει. Ωστόσο, όπως αποδείχτηκε, τα ανωτέρω γεγονότα ήταν ψευδή στο σύνολό τους. Ειδικότερα, αποδείχτηκε ότι

ο αδερφός του ενάγοντος διαθέτει ατομική επιχείρηση με την επωνυμία «Λεωνίδα Αθ. Γεωργιάδης», η οποία είχε προβεί σε συναλλαγή με το εν λόγω νοσοκομείο το έτος 2008, οπότε και το προμήθευσε με ημερολόγια με τίτλο «Ελλήνων Χρονολόγιο 2009», αντί ποσού 17.088,40 ευρώ, για το οποίο εκδόθηκαν τα αντίστοιχα προσκομιζόμενα μ' επίκληση τιμολόγια. Περαιτέρω, πράγματι αποδείχτηκε ότι η ως άνω ατομική επιχείρηση βρισκόταν καταχωρημένη στις Καταστάσεις Συναλλασσομένων Προμηθευτών του ως άνω νοσοκομείου, οι οποίες κατατέθηκαν στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, και η οποία φερόταν ως προμηθεύτρια αυτού από το έτος 2000 έως και το έτος 2014, παρά το γεγονός ότι, ως προαναφέρθηκε, είχε πραγματοποιήσει μία μόνο συναλλαγή το έτος 2008. Αντίθετα, από κανένα αποδεικτικό μέσο δεν προέκυψε ότι ο ενάγων είχε, με οποιονδήποτε τρόπο, εμπλακεί στην εν λόγω συναλλαγή με την εταιρία του αδερφού του, είτε ότι είχε ο ίδιος συναλλαγή με το νοσοκομείο «ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» ως προμηθευτής αυτού. Έτσι, δεν αποδείχτηκε ο ισχυρισμός των εναγομένων ότι ο ενάγων και ο αδερφός του ανέπτυξαν «οικογενειακές μπίζνες», καθώς μόνος συναλλασσόμενος με το νοσοκομείο ήταν ο αδερφός του ενάγοντος, μέσω της ως άνω ατομικής του επιχείρησης και όχι ο ενάγων. Επιπλέον, από κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν προέκυψε ότι ο ενάγων, ή η ατομική επιχείρηση του αδερφού του, συναλλασσόταν με το ως άνω νοσοκομείο επί 14 συναπτά έτη, ως προμηθευτής αυτού. Αντίθετα, από τα ως άνω προσκομιζόμενα μ' επίκληση τιμολόγια προκύπτει ότι υπήρξε μία μόνο συναλλαγή το έτος 2008. Επίσης, ουδόλως αποδείχτηκε ότι ο ενάγων είπε ψέματα και υπέπεσε σε αντιφάσεις, ισχυριζόμενος ότι η εταιρία του αδερφού του συναλλάχθηκε μία φορά με το νοσοκομείο και μάλιστα σε χρονικό διάστημα που ο ίδιος ήταν Υπουργός. Τέλος, ουδόλως αποδείχτηκε ότι ο ενάγων απέκρυψε επιμελώς τις συναλλαγές με το νοσοκομείο. Αντίθετα, από το σύνολο του αποδεικτικού υλικού προέκυψε ότι οι εναγόμενοι, έχοντας στα χέρια τους τις Καταστάσεις Συναλλασσομένων Προμηθευτών του ως άνω νοσοκομείου, οι οποίες κατατέθηκαν στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, αν και καταχωρημένο εμφανιζόταν μόνο το όνομα του αδερφού του ενάγοντος, Λεωνίδα Αθ. Γεωργιάδη, υπό την ιδιότητα του προμηθευτή του ως άνω νοσοκομείου, και χωρίς να υπάρχει καμία ένδειξη σε αυτές αναφορικά με τον ενάγοντα, έχοντας μάλιστα καταχωρημένο σε αυτό το ΑΦΜ του πρώτου και το τηλέφωνό του, ανέφεραν στο επίμαχο άρθρο τους ότι, τόσο ο ενάγων, όσο και ο αδερφός του Λεωνίδα, φαίνονταν ως προμηθευτές του νοσοκομείου, ασκώντας «οικογενειακές μπίζνες», χωρίς ωστόσο αυτό να είναι αλήθεια. Το γεγονός αυτό, ήτοι ότι μόνος προμηθευτής του νοσοκομείου φαινόταν ο αδερφός του ενάγοντος και όχι ο ίδιος, ήταν σε γνώση των εναγομένων, καθώς οι επικαλούμενες, ως πηγή του δημοσιεύματος, καταστάσεις αναγράφουν ως προμηθευτή μόνον τον αδερφό του ενάγοντος και όχι τον ίδιο. Παρά δε το γεγονός ότι ουδέν στοιχείο είχαν ότι ο ενάγων προμήθευε το ως άνω νοσοκομείο, εκείνοι κατασκεύασαν το εν λόγω δημοσίευμα, ως προς αυτό το σημείο, αναγράφοντας εν γνώσει του ψεύδους ότι ο ενάγων, από κοινού με τον αδερφό του, προμήθευαν το εν λόγω νοσοκομείο, ασκώντας έτσι «οικογενειακές μπίζνες». Απορριπτέος δε κρίνεται ο ισχυρισμός τους ότι θεώρησαν ότι προμηθευτής είναι και ο ενάγων, διότι σε προγενέστερη του άρθρου

8.

3768
φύλλο της υπ' αριθμ. /2018 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Ειδική Διαδικασία
- Τμήμα Ενοχικού Δικαίου)

αναφορά του στον λογαριασμό του στο Twitter, ο ενάγων αναφέρθηκε στον πληθυντικό στην εν λόγω συναλλαγή του αδερφού του, δημιουργώντας σε αυτούς την πεποίθηση ότι συναλλάχθηκε και ο ίδιος, καθώς και διότι ο ενάγων δεν αρνήθηκε ρητά τη συμμετοχή του στη συναλλαγή, δοθέντος ότι η δημοσιογραφική έρευνα βασίζεται σε στοιχεία και πηγές, τις οποίες οι δημοσιογράφοι ελέγχουν ως προς την εγκυρότητά τους, ως οφείλουν, πριν προβούν στην όποια καταχώρηση ή δημοσίευση άρθρου, μη αρκούμενοι σε συμπεράσματα προερχόμενα από δηλώσεις τρίτων προσώπων. Ως εκ τούτου, δεν κρίνεται πειστικός ο ισχυρισμός τους ότι αρκέστηκαν στην αναφορά του ενάγοντος και τους δημιουργήθηκε η ανωτέρω πεποίθηση, ενώ είχαν στα χέρια τους τις εν λόγω καταστάσεις, οι οποίες ουδεμία αμφιβολία κατέλειπαν αναφορικά με την ταυτότητα του προμηθευτή του νοσοκομείου. Ως εκ τούτου, οι εναγόμενοι ανέγραψαν τα ανωτέρω έχοντας γνώση της αναληθείας τους. Έτσι, αποδείχθηκε ότι ο συντάκτης του επίμαχου άρθρου τελούσε σε γνώση της αναληθείας του περιεχομένου σε αυτό ισχυρισμού αναφορικά με το ότι προμηθευτής του νοσοκομείου δεν ήταν μόνο ο Λεωνίδας Γεωργιάδης αλλά αυτός από κοινού με τον αδερφό του, ενάγοντα, αφού ο ίδιος τον επινόησε, ο ισχυρισμός του ότι ευλόγως του δημιουργήθηκε πεποίθηση περί της αλήθειας των όσων ισχυρίστηκε λόγω του τρόπου που εκφράστηκε ο ενάγων σε σχετική ανάρτησή του κρίνεται αβάσιμος και ουδόλως αναιρεί τον δόλο του. Περαιτέρω, ο ανωτέρω ισχυρισμός ήταν αντικειμενικά πρόσφορος να βλάψει την τιμή και την υπόληψη του ενάγοντος, ως αγαθά που συνθέτουν την προσωπικότητά του, και πράγματι την έβλαψαν, αφού στους τρίτους που ανέγνωσαν το άρθρο και το εξέλαβαν ως αληθές, εμφανίζεται ως πολιτικό πρόσωπο που επιδεικνύει συμπεριφορά αντικείμενη στην ηθική και στην ευπρέπεια, παραβαίνει τα καθήκοντά του, λαμβάνοντας χρήματα από ύποπτες συναλλαγές. Οι δε εναγόμενοι γνώριζαν ότι το ψευδές αυτό γεγονός που ισχυρίστηκαν εν γνώσει της αναληθείας τους ήταν ικανό να βλάψει την τιμή και την υπόληψη του ενάγοντος, ενώ επιπλέον θέλησαν και να τα ισχυριστούν με σκοπό την προσβολή της προσωπικότητάς του. Το δε επικαλούμενο από τους εναγόμενους δικαιολογημένο ενδιαφέρον ως δημοσιογράφου, στο πλαίσιο της συνταγματικά κατοχυρωμένης αποστολής του τύπου, για δημοσίευση γεγονότων σχετικών με τον ενάγοντα, που ως πολιτικό πρόσωπο παρουσίαζε ενδιαφέρον για το κοινωνικό σύνολο, δεν βρίσκει πεδίο εφαρμογής στην κρινόμενη υπόθεση, αφού, σύμφωνα και με όσα εκτέθηκαν στην προηγηθείσα μείζονα σκέψη, σε περίπτωση δημοσιευμάτων που αφορούν την τιμή ενός προσώπου, εάν ο ισχυρισμός είναι ψευδής και ο συντάκτης του δημοσιεύματος τελεί σε γνώση της αναληθείας του, όπως εν προκειμένω, δεν υπάρχει πεδίο εφαρμογής της ελευθερίας έκφρασης. Περαιτέρω, οι εναγόμενοι ισχυρίστηκαν στο επίμαχο άρθρο ότι ο ενάγων και ο αδερφός του υπήρξαν προμηθευτές του νοσοκομείου επί 14 χρόνια, ως προκύπτει από τις ως άνω καταστάσεις. Ωστόσο, ως προαναφέρθηκε, και τούτο ήταν ψευδές, καθώς ως αποδείχτηκε από τα από 24.12.2008 τιμολόγια - δελτία αποστολής, απεστάλησαν 900 και 900 και 200 αντίστοιχα

τεμάχια ημερολογίων προς το ως άνω νοσοκομείο, το οποίο κατέβαλε το ποσό των 17.088,40 ευρώ (βλ. την υπ' αριθμ. 41516758-2 επιταγή της Alpha Bank, ποσού 16.514 ευρώ του νοσοκομείου), ενώ ακολούθως εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 5/16.2.2009 απόδειξη είσπραξης του ως άνω συνολικού ποσού από τον Λεωνίδα Γεωργιάδη. Το γεγονός δε της ύπαρξης μία και μόνο συναλλαγής επιβεβαιώνεται και από το υπ' αριθμ. πρωτ. 211/7.7.2017 έγγραφο της προεδρεύουσας αντιπροέδρου του νοσοκομείου, Θεοδώρας Παπαδάκη, η οποία διευκρινίζει ότι η μόνη συναλλαγή που ο τελευταίος είχε ήταν η ανωτέρω. Επιπλέον, στο ως άνω έγγραφο αναγράφεται ότι οι εν λόγω καταστάσεις εμφανίζουν τους προμηθευτές του νοσοκομείου, ανεξαρτήτως της ποσότητας των συναλλαγών που είχαν με αυτό και του χρονικού σημείου ή χρονικής περιόδου που αυτές έλαβαν χώρα. Από αυτό αποδεικνύεται ότι ο Λεωνίδας Γεωργιάδης πράγματι είχε μόνο μία συναλλαγή με το νοσοκομείο, την ανωτέρω, και δεν υπήρξε προμηθευτής αυτού επί 14 χρόνια, ως οι εναγόμενοι ισχυρίστηκαν στο επίμαχο δημοσίευμα. Το γεγονός δε ότι σε αυτές εμφανίζεται ως ενεργός προμηθευτής επί 14 χρόνια, οφείλεται στον τρόπο μηχανογραφικής τήρησης του αρχείου του νοσοκομείου, ως αναφέρει και η ίδια η προεδρεύουσα του νοσοκομείου. Εξάλλου, ως προέκυψε, η τελευταία ήταν η αρμόδια για την αποστολή των ανωτέρω καταστάσεων στη Βουλή, και η οποία, στη συνέχεια και κατόπιν αιτήματος του Λεωνίδα Γεωργιάδη, προέβη στην προαναφερόμενη διευκρίνιση επί των καταστάσεων. Το γεγονός αυτό ήταν γνωστό στους εναγόμενους, οι οποίοι πληροφορήθηκαν από τον ενάγοντα περί της ιδιομορφίας αυτής των καταστάσεων, ωστόσο, επέλεξαν να μην την κρίνουν πειστική και να προβούν στη δημοσίευση του επίμαχου άρθρου, το οποίο αναφερόταν στις επί 14 χρόνια συναλλαγές αυτών με το νοσοκομείο. Δεδομένου δε ότι η μόνη συναλλαγή που είχε ο Λεωνίδας Γεωργιάδης, και όχι ο ενάγων, με το νοσοκομείο έλαβε χώρα το 2008 και όχι επί 14 συναπτά έτη, ψευδής ήταν και ο ισχυρισμός των εναγομένων ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνταν και κατά τα έτη 2013 και 2014, οπότε και ο ενάγων διατελούσε Υπουργός Υγείας. Επίσης, ψευδές ήταν το γεγονός ότι ο ενάγων είπε ψέματα αναφορικά με το ότι η συναλλαγή αφορούσε σε μία μόνο χρονιά και όχι όταν ο ίδιος ήταν Υπουργός Υγείας, ενώ αυτός ουδόλως απέκρυψε επιμελώς το γεγονός των επί 14 ετών συναλλαγών με το νοσοκομείο, δοθέντος ότι, ως προαναφέρθηκε, πράγματι η συναλλαγή αφορούσε σε μία χρονιά, ήτοι το έτος 2008, κατά το οποίο ο ίδιος δεν ήταν Υπουργός Υγείας. Ωστόσο, από τις προσκομιζόμενες μ' επίκληση Καταστάσεις Συναλλασσομένων Προμηθευτών του ως άνω νοσοκομείου, οι οποίες κατατέθηκαν στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, πράγματι προκύπτει ότι ο Λεωνίδας Γεωργιάδης, αδερφός του ενάγοντος, διετέλεσε προμηθευτής του νοσοκομείου από το έτος 2000 έως και το έτος 2014, εμφανιζόμενος σε αυτές ως «ενεργός» προμηθευτής. Τούτο δε δημιούργησε στους εναγόμενους την πεποίθηση ότι πράγματι ο ανωτέρω ήταν προμηθευτής αυτού επί 14 συναπτά έτη και μάλιστα κατά το χρονικό διάστημα των ετών 2013 - 2014, οπότε και ο ενάγων ήταν Υπουργός Υγείας. Αυτή η πεποίθησή τους δε ουδόλως κλονίστηκε από το γεγονός ότι ο ενάγων, πριν από τη δημοσίευση του επίμαχου άρθρου, είχε υποστηρίξει στο λογαριασμό του στο Twitter ότι υπήρξε μία και

μόνο συναλλαγή, το 2008, αναρτώντας μάλιστα και τα τρία προαναφερόμενα τιμολόγια της επίδικης συναλλαγής, προς επίρρωση του ισχυρισμού του. Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν ήταν αρκετό, προκειμένου οι εναγόμενοι να πεισθούν για την αλήθεια ή όχι του ισχυρισμού του ενάγοντος, δοθέντος ότι θα μπορούσε να υπάρχουν πράγματι και έτερες συναλλαγές, για τις οποίες δεν είχαν αναρτηθεί τα αντίστοιχα τιμολόγια, ενώ αυτό το γεγονός δεν ήταν αρκετό για να πείσει τους εναγόμενους περί των αναληθών καταχωρήσεων στις ως άνω καταστάσεις. Με άλλα λόγια, οι εναγόμενοι, κατά το χρόνο δημοσίευσης του εν λόγω άρθρου, δεν είχαν πεποιθήσει της αναληθείας των ισχυρισμών τους, καθώς ευλόγως έδωσαν πίστη στις ως άνω καταστάσεις προμηθευτών, οι οποίες απεστάλησαν από το ίδιο το νοσοκομείο προς τη Βουλή, προκειμένου να διερευνηθεί η ύπαρξη τυχόν σκανδάλων στο χώρο της υγείας. Το γεγονός δε ότι ο ενάγων διέψευσε τους ισχυρισμούς τους, πριν ακόμα δημοσιευτεί το άρθρο, δεν οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι εναγόμενοι είχαν πεισθεί από αυτόν για την αναληθεία των ισχυρισμών τους, ως αυτοί συμπεριελήφθησαν στη συνέχεια στο δημοσίευμα. Εξάλλου, το προαναφερόμενο έγγραφο του νοσοκομείου, από το οποίο συνάγεται ότι το μηχανογραφικό σύστημα του τελευταίου πράγματι εμφάνιζε τον Λεωνίδα Γεωργιάδη να έχει συναλλαγές με αυτό επί 14 έτη, αν και αυτός συναλλάχθηκε μία μόνο φορά, και στο οποίο βεβαιώνεται ότι αυτός συναλλάχθηκε με αυτό μόνο το έτος 2008, εξεδόθη μετά τη δημοσίευση του επίμαχου άρθρου και συνεπώς, οι εναγόμενοι δεν είχαν γνώση της επιβεβαίωσης από το ίδιο το νοσοκομείο αναφορικά με την μία αυτή συναλλαγή του Λεωνίδα Γεωργιάδη. Επιπλέον, οι εναγόμενοι ουδόλως μπορούσαν να γνωρίζουν αναφορικά με το μηχανογραφικό σύστημα του νοσοκομείου ότι άπαξ και κάποιος συναλλασσόταν μία φορά με αυτό, εμφανιζόταν ως προμηθευτής και στα επόμενα και στα προηγούμενα έτη από την πραγματική συναλλαγή, εφόσον δεν είχαν σχετική ενημέρωση από το νοσοκομείο, η οποία ήρθε μετά τη δημοσίευση του άρθρου. Οι ανωτέρω ισχυρισμοί, που αφορούσαν σε ψευδή γεγονότα, κατά τον τρόπο που διατυπώθηκαν, ήταν αντικειμενικώς - κατά την κοινή αντίληψη - ικανοί να τρώσουν την τιμή και την υπόληψη του ενάγοντος, αφού έθιγαν αυτόν ως φορέα ηθικής και κοινωνικής αξίας, σκιαγραφώντας τον ως δημόσιο και δη πολιτικό πρόσωπο, το οποίο ασκούσε παράνομες δραστηριότητες και δη συναλλαγές με νοσοκομείο, κατά το χρόνο που διατελούσε Υπουργός Υγείας. Ωστόσο, δεν αποδείχθηκε ότι ο δεύτερος εναγόμενος, συντάκτης του παραπάνω δημοσιεύματος, γνώριζε, με την έννοια της βεβαιότητας, το ψεύδος των παραπάνω ισχυρισμών, πλην του ισχυρισμού περί του ότι προμηθευτής ήταν μόνο ο Λεωνίδας Γεωργιάδης, για τον οποίο είχε γνώση και βεβαιότητα της αναληθείας του, κατά τα προαναφερόμενα, καθώς προέκυψε ότι έδωσε πίστη στους καταλόγους προμηθευτών που το ίδιο το νοσοκομείο προσκόμισε στη Βουλή, χωρίς να ακολουθήσει διάψευση από το τελευταίο πριν από τη δημοσίευση του επίμαχου άρθρου. Ουδόλως δε προέκυψε ότι πληροφορήθηκε περί της αναληθείας αυτών, σε βαθμό βεβαιότητας και όχι αμφισβήτησης και παρά ταύτα

προέβη στην παραπάνω δημοσίευση. Επομένως, κατά το υπόψη σκέλος του επίδικου δημοσιεύματος, ο δεύτερος εναγόμενος τέλεσε το αδίκημα της απλής δυσφήμισης, καθώς ισχυρίστηκε και διέδωσε για τον ενάγοντα γεγονός που μπορούσε να βλάψει την τιμή και την υπόληψή του, δοθέντος ότι τον εμφάνιζε ως πολιτικό πρόσωπο, το οποίο είχε «αμαρτωλές» συναλλαγές, ως προμηθευτής νοσοκομείων κατά τη διάρκεια της υπουργικής του θητείας. Από τον τρόπο, ωστόσο, που όλα τα παραπάνω γεγονότα, τόσο τα αληθή όσο και τα ψευδή, παρουσιάστηκαν και σχολιάστηκαν από τον δεύτερο εναγόμενο αποδεικνύεται, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, σκοπός εξύβρισης του ενάγοντος, ήτοι πρόθεση των εναγομένων να μειώσουν την τιμή και την υπόληψη αυτού και να θέσουν υπό αμφισβήτηση την κοινωνική υπόστασή του, δεδομένου ότι τα όσα αναφέρονται στο επίμαχο δημοσίευμα αφορούν κυρίως στο πρόσωπο του ενάγοντος, δημιουργώντας την εικόνα ενός πολιτικού προσώπου που δρα ενάντια στις στοιχειώδεις ηθικές αξίες και προβαίνει σε ύποπτες συναλλαγές κατά τη διάρκεια της υπουργικής του θητείας, με σκοπό το προσωπικό και το οικογενειακό του κέρδος, δρώντας από κοινού με τον αδερφό του. Ειδικότερα, ο δεύτερος εναγόμενος με ειρωνική διάθεση παρουσιάζει τον ενάγοντα, από κοινού με τον αδερφό του, να εισπράττει από το ως άνω νοσοκομείο ακόμα και όταν ήταν Υπουργός, διαδραματίζοντας καθοριστικό ρόλο για το μέλλον αυτού, ενώ παρουσιάζει ως βέβαιο το γεγονός της ύπαρξης των συναλλαγών και της απόκρυψής τους από αυτόν, διανθίζοντας μάλιστα το επίμαχο δημοσίευμα με αυθαίρετα και προσβλητικά σχόλια όπως «THIS IS ΠΑΡΤΑ» και «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΜΠΙΖΝΕΣ ΜΕ ΤΟ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ». Συνεπώς, εφόσον από την προεκτεθείσα συμπεριφορά του δεύτερου εναγομένου και τις περιστάσεις υπό τις οποίες αυτή εκδηλώθηκε, προέκυψε σκοπός εξύβρισης και καθώς ο τρόπος εκδήλωσης της πράξης του αυτής δεν αποτελούσε στην προκειμένη περίπτωση το επιβαλλόμενο κατ' αναγκαιά κρίση μέτρο για την ικανοποίηση του δικαιολογημένου ενδιαφέροντος ενημέρωσης του κοινού, ενόψει του ότι η παράδοση προσώπου σε δημόσια ανυποληψία ουδόλως τελεί σε αναλογία με την κοινωνική αποστολή του τύπου για ενημέρωση του κοινού, ούτε επιβεβλημένο μέσο άσκησης του έργου της ενημέρωσης, ο σχετικός ισχυρισμός που προβάλλουν με τις ένδικες προτάσεις τους οι εναγόμενοι και συνιστά νόμιμη ένσταση, στηριζόμενη στη διάταξη του άρθρου 367 παρ. 1 περ. γ' ΠΚ τυγχάνει αβάσιμος και απορριπτέος, κατά παραδοχή ως βάσιμης της νόμιμης, στηριζόμενης στη διάταξη του άρθρου 367 παρ. 2 περ. β' ΠΚ αντένστασης που καθ' υποφορά προβάλλει ο ενάγων με τις ένδικες προτάσεις του. Ως προς την πρώτη δε εναγομένη σημειώνεται ότι εφόσον υπήρξε υπαιτιότητα του συντάκτη του δημοσιεύματος, που ήταν γνωστή, ενεργοποιείται και η γνήσια αντικειμενική της ευθύνη, ως ιδιοκτήτριας του εντύπου, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη νομική σκέψη της παρούσας. Περαιτέρω, το Δικαστήριο λαμβάνοντας υπόψη το νομικό κανόνα του άρθρου 25 του Συντάγματος της «αρχής της αναλογικότητας» που επιβάλλει και στα δικαιοδοτικά όργανα, κατά τη στάθμιση των εκατέρωθεν δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, να λαμβάνουν υπόψη την εκάστοτε αντιστοιχία μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και του εκάστοτε επιδιωκόμενου σκοπού (ΑΠ 531/2014) και σταθμίζοντας τις συνθήκες της προκειμένης

αδικοπραξίας (προσβολή της προσωπικότητας) κατά του ενάγοντος, με τις εκφάνσεις της προσωπικότητας του τελευταίου, κατά του οποίου στράφηκε η προσβολή (τιμή, υπόληψη), το είδος και την ένταση της προσβολής, το βαθμό υπαιτιότητας και την κοινωνική και οικονομική κατάσταση των εναγομένων φυσικών προσώπων, καθώς και τις συνθήκες και τη δημοσιότητα της προσβολής, αλλά και όλες γενικά, τις περιστάσεις, κρίνει ότι η εύλογη χρηματική ικανοποίηση του ενάγοντος για την ηθική βλάβη που υπέστη ανέρχεται στο ποσό των 5.000 ευρώ.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει η υπό κρίση αγωγή να γίνει εν μέρει δεκτή ως βάσιμη κατ' ουσίαν, να αναγνωρισθεί η υποχρέωση των εναγομένων να καταβάλουν στον ενάγοντα, έκαστος εις ολόκληρον, για την προαναφερόμενη αιτία, το ποσό των πέντε χιλιάδων ~~—~~ ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της αγωγής μέχρι την πλήρη εξόφληση. Απορριπτέο δε ως κατ' ουσίαν αβάσιμο κρίνεται το αίτημα για παράλειψη στο μέλλον δημοσίευσης των πληροφοριών που οι εναγόμενοι διέδωσαν με το ως άνω δημοσίευμα, καθώς, ουδόλως αποδείχτηκε ότι υφίσταται βάσιμη απειλή επικείμενης προσβολής της προσωπικότητας του ενάγοντος με δημοσίευση των συγκεκριμένων ως άνω πληροφοριών που περιέχονταν στο επίμαχο δημοσίευμα στο μέλλον, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού του ενάγοντος. Εξάλλου, το γεγονός ότι ο ενάγων έχει ασκήσει και έτερες αγωγές κατά των εναγομένων δεν αρκεί προκειμένου να σχηματιστεί πλήρης δικανική πεποίθηση αναφορικά με το βάσιμο της απειλής και του πραγματικού κινδύνου επικείμενης προσβολής, καθώς δεν προσκομίζονται οι αντίστοιχες αποφάσεις, οι οποίες κάνουν δεκτές τις εν λόγω αγωγές, ενώ δεν γίνεται επίκληση των πραγματικών εκείνων περιστατικών, τα οποία να προκύπτει βάσιμη απειλή για επανάληψη δημοσίευσης των ίδιων ως άνω πληροφοριών, ως ο ενάγων ισχυρίζεται. Τέλος, οι εναγόμενοι πρέπει να καταδικαστούν στην καταβολή μέρους των δικαστικών εξόδων του ενάγοντος, ανάλογα με την έκταση της ήττας τους (άρθρο 178 παρ. 1 ΚΠολΔ), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων.

Δέχεται εν μέρει την αγωγή.

Αναγνωρίζει την υποχρέωση των εναγομένων να καταβάλουν στον ενάγοντα, έκαστος εις ολόκληρον, το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της αγωγής μέχρι την πλήρη εξόφληση.

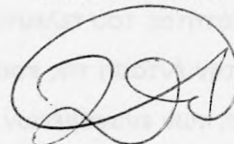
Καταδικάζει τους εναγόμενους στην καταβολή μέρους των δικαστικών εξόδων του ενάγοντος, τα οποία ορίζει στο ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 30-7-2018,

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στην Αθήνα, χωρίς να παρευρίσκονται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους, στις 18/9/2018 -

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

το οποίο θεωρήθηκε για τη νόμιμη
σύνταξη και έγκριση και κατά τη
απόφαση της πλειοψηφίας

ΑΘΗΝΑ, 10 ΟΚΤ. 2018

..... Η Γραμματέας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΚΡΙΒΕΙ